

in het rectum
tische werking
lat Einhorn de
liet voor wat
ing zetten een
erken; die nu,
en diverse fou-
ische oplossing
aet veel succes
wereld wordt
nwerking met

weg zijn eigen-
eulische resul-
t nog een zeer
onderzoek, wat
synthese van
Paul Ehrlich.
van Ehrlich
adere affiniteit
bindt aan een
of een micro-
n andere, die
cro-organisme;
veinig mogelijk
male lichaams-
r, om het gif,
engen naar de
werking uit te
poedig, dat de
i. Meestal werd
het ziektever-
k de normale
er wel stoffen,
et atoxyl, een
angrijk minder
arsenik alleen
werking uit-
syphillis. Toch
rich heeft nu,
chappelijk on-
rschuiving van
ghed voor het
en en die voor
ogen kon; zóó
van het chloor-
nbenzol, het

terbij laten; ik
ebben, dat de
et zóó doctri-
men soms wel
r alles om te
eiken voor den
ij niet schuwt,
over te nemen,
maken.

JASPERSE.

de eenheid in het kerkelijk leven", de oorzaak daar-
van niet ligt in het overnemen van een artikel, als
door hem bedoeld, maar veeleer, — in de eerste
plaats zelfs! — in het optreden van politieke
partijen, als door hem bedoeld zelf, die niet slechts
het optreden der Chr. partijen in ons land schaden
en den invloed van een Chr. politiek op den gang
van zaken breken, maar óók ongetwijfeld op het
kerkelijk leven kwaden invloed ten opzichte van de
„eenheid" oefenen.

Schrijver van dit stukje is de heer Weyland.

We zijn het met hem eens. De kerk moet kunnen
beslissen, dat de ééne politieke strooming de waarheid
Gods erkent, de andere ze verkracht en verloochent.

Ze moet dit durven, anders wordt ze geheel en al
dienares der zonde. Haard van bedert, gelijk alles, wat
in eigen gegeven-HEID niet polemiseert.

Dit geldt met name tegenover N.S.B., C.D.U. e.d.
De C.D.U. wil het gansche leven bezien uit één
gezichtspunt (men denke aan: „het derde réveil", dat
men wezen wil). En dan zou de kerk het derde (straks
4e, 5e, 6e enz.) tegendeel van een réveil moeten
zijn???

De anti-christ in Duitschland.

In „De Groene Amsterdammer" schrijft Roland een
artikel: Ludendorff de anti-christen. De schrijver heeft
het oog op het echtpaar Ludendorff. Als motto boven zijn
artikel geeft hij volgend citaat:

„Wij, Duitschers, zijn op het oogenblik het volk,
dat zich het verst van de Christelijke leer heeft ver-
wijderd." Ludendorff.

Daarna merkt de schrijver op:

Ongetwijfeld is Ludendorff een der markantste en
belangwekkendste figuren van het Derde Rijk. Zijn
ontwikkeling van veldheer tijdens den wereldoorlog
tot verkondiger van de anti-christelijke leer van zijn
echtgenoot is zeer merkwaardig, doch wordt hoofd-
zakelijk beheerscht door het eerezuchtige en excentrieke
karakter van dezen man, die eens besliste over het
lot van Duitschland en zich thans, in samenwerking
met zijn vrouw, geroepen voelt, het Deutsche volk tot
nieuwe glorie te brengen.

Even later:

Tot vlak voor de ineenstorting had Ludendorff geen
notie van den werkelijken toestand van het Deutsche
leger. Toen de catastrofe kwam, zag de generaal de
werkelijke oorzaken daarvan niet, doch trachtte deze
te verklaren uit intrigues van vijanden van het volk,
die hij meende te ontdekken in het Jodendom, de
Vrijmetselarij, en weldra ook in het Christendom, met
name in de Roomsche-Katholieke kerk. Dit gedachten-
complex beheerschte Ludendorff weldra dermate, dat
hij zich spoedig ontwikkelde tot een blind hater van
het Christendom, en uit dezen haat ontstond de pre-
diking van een aan het Christendom vijandige leer,
waarvan Ludendorffs tweede vrouw, Mathilde von
Kemnitz, de geestelijke moeder is.

Van deze vrouw zegt de schrijver vervolgens:

Haar voornaamste werk is getiteld „Verlossing van
Jezus Christus" en bevat op zichzelf niets nieuws,
doch verwerkt allerlei, dat in de laatste kwarteeuw
over dit onderwerp door mannen als Drews, Hauer en
Rosenberg is gelanceerd.

De Katholieke geestelijkheid en met name de mon-
niksorden worden in dit boek van de ongelooflijkste
misdaden beschuldigd. Zoo zouden Katholieke orde-
broeders Joodsche vrijmetselaren in staat hebben ge-
steld Luther te vermoorden. Doch ook de Evangelische
Kerk wordt niet gespaard; zoo wordt o.m. beweerd, dat
op protestantsche kansels niet minder dan vijfhonderd
valbloed Joden staan, die aan de geheime bevelen der
opperrabbijnen gehoorzamen. Haar slotconclusie vat
deze merkwaardige filosofie op de volgende wijze
samen:

„Verlossing van Jezus Christus, terugkeer tot de
levende Ietsgemeenschap, tot de heilige wetten van de
eenheid van het ras; volledige terugkeer tot de levende
Ietsgemeenschap in leven en dood; tot het volk van
hetzelfde bloed; innige verbondenheid aan de familie-
groep. . . . Doch rechts en links van dezen eenigen weg
staan de bedriegers van het volk en de goedgelovige
dwazen, die den vertwijfelden alles beloven. . . . mits
zij slechts dat ééne doen: mits zij onder het kruis van
Jezus van Nazareth blijven, of althans de giftige plant
van de leer van Jisnu Krischua in de handen blijven
houden. . . . Terugkeer tot het bij het ras behorende
geloof en verlossing van Jezus Christus is dwingend
noodzakelijk."

En in het voorwoord bij dit werk verklaart gene-
raal Ludendorff: „Van de verbreiding van den inhoud
van dit boek hangt de bevrijding van den individueelen
Duitscher, van het Deutsche volk en van de overige
volken af."

Gelijk reeds werd gezegd is de anti-christelijke bewe-
ging der Ludendorffs wel de krachtigste groep, waarvan
de invloed toeneemt. De rehabilitatie van Luden-
dorff zal dezen invloed nog versterken en met name
in het leger doen toenemen. In zijn antwoord op de
huldigingrede van rijksweerman Von Blomberg
verklaarde de generaal, die zich de Antichristen
noemt, dat hij aaneensluiting van het volk eischte „op
den grondslag van onze kennis van het ras, op licha-
melijk zoowel als op geestelijk gebied, zooals mijn
vrouw ons die heeft geschonken."

En van den man lezen wij verder nog:

Hetgeen hij zegt onderscheidt zich in geen enkel
opzicht van wat Rosenberg in zijn nieuwste boek
„Gegen die Dunkelmänner" aan wilde dreigementen
tegen het Christendom lanceert. Op den laatsten
laadag van de functionarissen der N.S.D.A.P.
eischten de radicalen op stormachtige wijze de onmid-
delijke stichting eener Deutsche Nationale Kerk. De
plantsoenvanger van den leider, Hess, wees weliswaar
dezen eisch af, voornamelijk met het oog op het buiten-
land, doch kondigde tevens het einde aan van de

kerkelijke oppositie, ook al zou daarvoor geweld noodig
zijn. . . .

Wij staan aan het begin van nieuwe Christenver-
volgingen in Duitschland. De Antichrist steekt het
hoofd weer op, de Deutsche kerken beginnen zich weer
te vullen met dappere strijders voor geloof en gewetens-
vrijheid.

Terecht wordt aan het eind van het artikel opgemerkt,
dat, indien de wassende stroom van het nieuwe heiden-
dom in Duitschland de dijken doorbreekt, hij ook niet
stijhouwt aan onze grenzen. „Wij zouden daaraan mede
schuldig staan door ons zwijgen", zegt de auteur van het
artikel. Wij zijn het er mee eens.

Dr P. H. Ritter Jr over het calvinisme.

In „De Nederlandsche Bibliografie", maandblad voor
boekenvrienden, geeft Dr Ritter een verslag van een be-
zoek dat hij bracht bij Mevr. Alie van Wijhe-Smeding.
Men weet, dat deze schrijfster indertijd tot de Gerefor-
meerden behoorde, doch later veranderd is van
standpunt, en gehuwd is met een vrijzinnig predikant.
Dit voormalig „calvinisme" houdt blijkbaar Dr Ritter
nog al bezig. Hij schrijft althans:

Ze heeft iets vriendelijks, iets gezelligs over zich,
maar tegelijkertijd iets stugs, iets in zichzelf gekoerds,
dat pletterende en onbevredigende, dat zoowel kan
duiden op een innerlijken strijd over het leerstuk der
praedestinatie, als over een bordje, dat nog moet
worden gewasschen, of een kamer die nog moet worden
geveegd; maar eigenlijk is het onderwerp, waarop de
binnengedachten zijn gericht, maar bijzaak; hoofdzak
is, de geest van zelfcontrole, die Hollandsch, en een
zeker gevoel van miskend of „verloren" zijn, dat Cal-
vinistisch is. En het trof mij, toen wij daar zoo tegen-
over elkander zaten, in het heiligdom der pastorie,
hoe uiterst begrijpelijk het eigenlijk moet heeten, dat
deze vrouw aan het einde van vele letterkundige om-
zwervingen, tenslotte terecht gekomen is in de theolo-
gische sfeer, dat wil zeggen in de sfeer, waar men
bezig is met zelfbeschuldiging en zelfverwerping, met
zonde en genade, met verdoemtheid en verlossing.
Want deze „strijd met den mensch met zichzelf en
met zijn God", leek mij toch eigenlijk het wezenlijkste
van de mensch, die over mij zat, en van haar werk.

Even later wordt beweerd, dat Mevr. v. Wijhe, als de
schrijver het goed begrijpt, nooit geheel is losgekomen
van haar „calvinistische zwaarmoedigheid". Ach, kende
Dr Ritter het calvinisme.

Nieuwe Bijbelvertaling.

Reeds enkele jaren geleden heb ik de aandacht geves-
tigd op het eerste deeltje van een nieuwe Bijbelvertaling,
welke verkregen werd door de samenwerking van vele
geleerden. Thans is men weer verder gekomen. Ik zou
reeds eerder ook dit deeltje besproken hebben, wanneer
het aan ons blad was toegezonden. Waarschijnlijk is dat
vergeten. Toch wil ik nog graag de aandacht er op
vestigen, en daarom wijs ik hier op wat Dr L. Hoor-
weg Jr. schrijft in „Haarlemsch Kerkblad". Dr Hoorweg
merkt op:

Veel sterker nog dan bij het evangelie naar Johannes
spreekt het nut der nieuwe Bijbelvertaling bij den
eersten Corinthierbrief.

Daar zou ik eigenlijk wel aan het vergelijken kunnen
blijven.

De meest verrassende opklaringen treffen u, als ge
dien brief in de nieuwe vertaling leest.

Ook hiervan kan ik maar enkele voorbeelden la-
ten zien.

Mogen ze voldoende zijn om velen te bewegen zich
deze nieuwe vertaling aan te schaffen. De dertig
daaraan bestede centen brengen rijkelijk hun rente op!

Vervolgens geeft Dr Hoorweg enkele voorbeelden,
waarbij eerst de Statenvertaling, en daarnaast de nieuwe
werd afgedrukt:

I: 10.

Maar ik bid u, broe-
ders! door den naam
van onzen Heere Jezus
Christus, dat gij allen
hetzelfde spreekt, en
(dat) onder u geene
scheuringen zijn, maar
(dat) gij samengevoegd
zijt in eenen zelfden zin,
en in een zelfde gevoelen.

Doch ik vermaan u,
broeders, bij den naam
van onzen Heere Jezus
Christus: weest allen
eenstemmig en laten er
geen scheuringen onder
u zijn, weest vast aan-
eengesloten, één van zin
en één van gevoelen.

I: 12 a.

En dit zeg ik, dat een
iengelijk van u zegt: Ik
ben van Paulus; enz.

Ik bedoel dit, dat een
ieder uwer zijn leus
heeft: ik ben van Paulus!
enz.

I: 14—15.

Ik dank God, dat ik
niemand van ulieden ge-
doopt heb, dan Crispus
en Gajus; opdat niet
iemand zegge, dat ik in
mijnen naam gedoopt
heb.

Ik ben dankbaar, dat
ik niemand uwer gedoopt
heb dan Crispus en Ga-
jus: zoodat niemand kan
zeggen, dat gij in mijnen
naam gedoopt zijt.

I: 20—21.

Waar is de wijze?
Waar is de Schriftge-
leerde? Waar is de on-
derzoeker dezer eeuw?
Heeft God de wijsheid
dezer wereld niet dwaas
gemaakt? Want nade-
maal in de wijsheid Gods,
de wereld God niet heeft
gekend door de wijsheid,
zoo heeft het Gode be-
haagd, door de dwaas-
heid der prediking, za-
lig te maken die geloof-
ven.

Waar (blijft) de wijze?
Waar de schriftgeleerde?
Waar de redetwister van
dezen tijd? Heeft God
niet de wijsheid dezer
wereld tot dwaasheid ge-
maakt? Want daar de
wereld door hare wijs-
heid God in Gods wijs-
heid niet kon vinden,
heeft het God behaagd,
door de dwaasheid der
prediking te redden wie
gelooven.

I: 26.

Want gij ziet uwe roe-
ping, broeders! dat (gij)
niet vele wijzen (zijt)
naar het vleesch, niet
vele machtigen, niet vele
edelen.

Ziet slechts, broeders,
wat gij waart, toen gij
geroepen werdt: niet vele
wijzen naar het vleesch,
niet vele invloedrijken,
niet vele aanzienlijken.

XI: 17—19.

Dit nu, (hetgeen) ik
(u) aanzegge, prijs ik
niet, (namelijk) dat gij
niet tot beter, maar tot
erger samenkomt. Want
eerstelijk, als gij samen-
komt in de gemeente, zoo
hoor ik, dat er scheurin-
gen zijn onder u; en ik
geloof het ten deele.
Want er moeten ook ket-
terijen onder u zijn, op-
dat degenen, die oprecht
zijn, openbaar mogen
worden onder u.

Nu ik dit voorschrijf,
moet ik er tevens mijn
afkeuring over uitspre-
ken, dat uwe samenkom-
sten niet tot zegen, maar
tot schade zijn. Want
vooreerst is er, naar ik
hoor, wanneer gij als ge-
meente samenkomt, ver-
deeldheid onder u, en ten
deele geloof ik dit. Want
scheuringen moeten er
wel onder u zijn, zal het
blijken, wie onder u den
toets kunnen doorstaan.

XI: 30.

Daarom zijn er onder u
vele zwakken en kranken,
en velen slapen.

Daarom zijn er onder
u velen zwak en zieke-
lijk en niet weinigen ont-
slapen er.

XIV: 36—38.

Is het woord Gods van
u uitgegaan! Of is het
tot u alleen gekomen? In-
dien iemand meent een
profeet te zijn, of geeste-
lijk, die erkenne, dat
hetgeen ik u schrijf, des
Heeren geboden zijn.
Maar zoo iemand onwetend
is, die zij onwetend.

Of is het woord Gods
bij u begonnen? Of heeft
het u alleen bereikt?
Indien iemand meent
een profeet of geestelijk
mensch te zijn, laat hij
dan wel weten, dat wat
ik u schrijf, een gebod
des Heeren is. Maar als
iemand hiermede niet
rekenet, dan wordt met
hem niet gerekend.

De Rijn bij Katwijk.

Het is niet veel gedaan met dien Rijn bij Katwijk.
Vriend Helmers heeft er eens een aandoenlijk lied van
gemaakt: de krachtige stroom is daar niet veel meer
dan wat slib. En hij zuchtte:

Is, Neerland, dit uw beeld? moet uit die flauwe trekken
Mijn hart dat voor u gloeit, uw naad'rend lot ontdekken?

Ook anderen denken aan dien ouden Rijn. Wij lezen
althans in „Kerk en Wereld" (vrijzinnig), een verslag
omtrent een debat dat in vrijzinnigen kring gevoerd is; en
dan daarna de verzuchting:

En zoo kabbelt deze discussie dan nog een eindweegs
verder, tot zij eindelijk als wijlen de Oude Rijn bij
Katwijk verzandt in haar eigen slib.

De Rijn bij Katwijk. . . .

Ook wij moeten wel eens daar aan denken.

Slib, slib. . . .

Toch schijnt ook boven Katwijk de zón.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Driebergen: W. J. Smidt te Waddinxveen en H. Torenbeek
te Yerseke.

Droegham: Cand. H. J. Meyerink te Ede en cand. J. J.
Oranje, hulpred. te Den Oever.

Groningen: A. J. Boss te Nijmegen en D. Zwart te Aalten.

Drietal te:

Tweede Exloërmond: Cand. J. A. van Arkel te Rotterdam,
cand. J. van Bruggen te Ermelo en cand. W. Diepersloot
te Amsterdam.

Beroepen te:

Den Dolder: A. Schouten Jr te Stadskanaal (Pekelderweg).
Tweede Exloërmond: Cand. J. van Bruggen te Ermelo.

Aangenomen naar:

De Glind: Cand. N. 't Hart te Maassluis.
Hardinxveld: Cand. J. J. Beukenkamp te Sleenwijk.

Bedacht voor:

Den Dolder: J. H. Mulder te Giessen Oude- en Nieuwkerk.

Afscheid van:

Surhuisterveen: D. Broer Jr. Tekst: Judas: 3, 24, 25.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis 's-Gravenhage der Geref. Kerken heeft praepa-
rator geëxamineerd en met algemeene stemmen beroep-
baar verklaard de heeren J. Plomp te Rijswijk (Z.-H.)
en H. J. Spier te 's-Gravenhage, beiden cand. aan de V. U.

Beide heeren zullen gaarne des Zondags de Kerken dien-
nen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen.
Het adres van den heer J. Plomp is: Tollenstraat 10,
Rijswijk, tel. Den Haag 118447, en dat van den heer Spier:
Obrechtstraat 112, Den Haag, tel. 390209.

— De Classis Utrecht der Geref. Kerken heeft praepa-
rator geëxamineerd en met algemeene stemmen beroep-
baar verklaard den heer H. de Moor te Zeist, cand. aan de
Vrije Universiteit.

Gaarne zal hij des Zondags de Kerken dienen en een
eventueel beroep terstond in overweging nemen. Het adres
is: Sanatoriumlaan 42, Zeist (tel. p/a Ds D. Ringnalda 3821).

— De Classis Harderwijk der Geref. Kerken heeft praepa-
rator geëxamineerd en met algemeene stemmen beroep-
baar verklaard den heer G. Leene Jz., cand. aan de
Theol. School. Hij zal gaarne terstond een eventueel be-
roep in overweging nemen en des Zondags de Kerken dien-
nen. Adres: Horsterweg D 193, Ermelo.

Reunisten-Organisatie Fides Quaerit Intellectum.

Vergadering der Reunistenorganisatie op Woensdag
19 Juni 1935 te Kampen, in de kleine aula der Theol. School.

Agendum:

1. Opening der vergadering.

2. Notulen.

3. Mededeelingen van het Bestuur.